

Teza

Nie można wydać orzeczenia o winie nie tylko w przypadku przedstawienia dowodów w sposób jednoznaczny zaprzeczających twierdzeniom rzecznika dyscyplinarnego zawartym we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, ale również w przypadku gdy twierdzenia te nie zostały dostatecznie udowodnione ze względu na występujące wątpliwości. Oznacza to, że udowodnienie winy musi być całkowite, pewne i wolne od wątpliwości.

Naruszenie obowiązku

Przestrzegania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa, racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi i rzetelnego bezstronnego, sprawnego i terminowego wykonywania powierzonych zadań

Naruszenie zasady sc lub zasady etyki ksc

nie wskazano w orzeczeniu

DSC.WK.6402.7.2022.BB

Warszawa, dnia 19 stycznia 2022 r.

ORZECZENIE

Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej w składzie:

Przewodniczący składu orzekającego:

Cezary Zaremba

Członkowie:

Piotr Orzech

Maciej Tomczak

Jacek Woźniak

Anna Żółkowska

Protokolant:

Bogusława Baprawska

przy udziale

T. B. - Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego urzędu w K.,

M. G.-M. – Obwinionej,

adwokata M. P. - obrońcy Obwinionej

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2022 r. sprawy M. G-M, zatrudnionej aktualnie w urzędzie w K. na stanowisku głównego eksperta skarbowego w R. (...), na skutek odwołania wniesionego przez obrońcę Obwinionej od orzeczenia z dnia 17 marca 2021 r. Komisji Dyscyplinarnej urzędu w K., uznającego Obwinioną winną naruszenia obowiązków członka korpusu służby cywilnej określonych w art. 76 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej poprzez:

- 1)** nieuprawnione wykorzystanie samochodu służbowego Hyundai i30 SW o nr rejestracyjnym (...) w czasie zleconej podróży służbowej i po jej zakończeniu w okresie od 31 lipca do 5 sierpnia 2019 r., nieuprawnione parkowanie ww. samochodu służbowego w miejscu do tego nieprzeznaczonym bez zgody i wiedzy upoważnionych osób w okresie od 2 do 5 sierpnia 2019 r., tankowanie ww. samochodu służbowego po upływie delegacji poza trasą racjonalnego przejazdu K.-M. w dniu 3 sierpnia 2019 r.;
- 2)** nieuprawnione żądanie w dniu 5 sierpnia 2019 r. zwrotu kwoty 212,54 zł, wydatkowanej na zakup benzyny bezołowiowej Pb 98 po czasie podróży służbowej w dniu 3 sierpnia 2019 r., spowodowane ponadnormatywnym przejechaniem ponad 350 km i w konsekwencji ponadnormatywnym zużyciem paliwa i samochodu;
- 3)** nieznajomość i w konsekwencji naruszenie prawa wewnętrznego, tj. § 3 ust. 1, § 4 pkt 1, § 5 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz § 13 ust. 1 i 2 Instrukcji określającej zasady korzystania i użytkowania środków transportu w urzędzie w K., stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 16 Dyrektora urzędu w K. z dnia 19 kwietnia 2019 r. oraz Komunikatu z dnia 7 grudnia 2017 r., i wymierzającego karę określoną w art. 114 ust. 2 pkt o służbie cywilnej, tj. karę upomnienia

na podstawie art. 126 ust. 3 w związku z art. 127 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2021 r., poz. 1233 z późn. zm.) oraz § 36 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. Nr 60, poz. 493)

postanawia

zmienić zaskarżone orzeczenie w części i uniewinnić Obwinioną od zarzutów naruszenia obowiązków członka korpusu służby cywilnej określonych w art. 76 ust. 1 pkt 3 i 4, tj. od zarzutów:

1. nieuprawnionego wykorzystanie samochodu służbowego Hyundai i30 SW o nr rejestracyjnym (...) w czasie zleconej podróży służbowej i po jej zakończeniu w okresie od 31 lipca do 5 sierpnia 2019 r.,
 2. tankowania ww. samochodu służbowego po upływie delegacji poza trasą racjonalnego przejazdu K.-M. w dniu 3 sierpnia 2019 r.,
 3. nieuprawnionego żądania w dniu 5 sierpnia 2019 r. zwrotu kwoty 212,54 zł, wydatkowanej na zakup benzyny bezołowiowej Pb 98 po czasie podróży służbowej w dniu 3 sierpnia 2019 r., spowodowane ponadnormatywnym przejechaniem ponad 350 km i w konsekwencji ponadnormatywnym zużyciem paliwa i samochodu,
 4. nieznajomości i w konsekwencji naruszenia prawa wewnętrznego, tj. § 3 ust. 1, § 4 pkt 1, § 5 ust. 1 pkt 4 i 5 Instrukcji określającej zasady korzystania i użytkowania środków transportu w urzędzie w K., stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 16 Dyrektora urzędu w K. z dnia 19 kwietnia 2019 r. oraz Komunikatu z dnia 7 grudnia 2017 r.,
 5. nieznajomości § 13 ust. 1 i 2 Instrukcji określającej zasady korzystania i użytkowania środków transportu w urzędzie w K., stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 16 Dyrektora urzędu w K. z dnia 19 kwietnia 2019 r.
- i utrzymać orzeczenie komisji dyscyplinarnej I instancji w pozostałym zakresie

Cezary Zaremba

Piotr Orzech

Maciej Tomczak

Jacek Woźniak

Anna Żółkowska

UZASADNIENIE

W dniu 10 października 2019 r. Dyrektor urzędu w K. T. G. wydał polecenie wszczęcia wobec M. G-M. postępowania wyjaśniającego. W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, 6 grudnia 2019 r. do Komisji Dyscyplinarnej urzędu w K. skierowany został wniosek o wszczęcie postępowania

dyscyplinarnego wobec M. G-M, której Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego urzędu w K., zwany dalej Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego zarzucił:

- 1) nieuprawnione wykorzystanie samochodu służbowego Hyundai i30 SW o nr rejestracyjnym (...) w czasie zleconej podróży służbowej i po jej zakończeniu w okresie od 31 lipca do 05 sierpnia 2019 r., nieuprawnione parkowanie ww. samochodu służbowego w miejscu do tego nieprzeznaczonym bez zgody i wiedzy upoważnionych osób w okresie od 02 do 05 sierpnia 2019 r., tankowanie ww. samochodu służbowego po upływie delegacji poza trasą racjonalnego przejazdu K-M w dniu 3 sierpnia 2019 r.,
- 2) nieuprawnione żądanie w dniu 5 sierpnia 2019 r. zwrotu kwoty 212,54 zł, wydatkowanej na zakup benzyny bezołowiowej Pb 98 po czasie podróży służbowej w dniu 3 sierpnia 2019 r., spowodowane ponadnormatywnym przejechaniem ponad 350 km i w konsekwencji ponadnormatywnym zużyciem paliwa i samochodu,
- 3) nieznajomość i w konsekwencji naruszenie prawa wewnętrznego, tj. § 3 ust. 1, § 4 pkt 1, § 5 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz § 13 ust. 1 i 2 Instrukcji określającej zasady korzystania i użytkowania środków transportu w urzędzie w K., stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 16 Dyrektora urzędu w K. z dnia 19 kwietnia 2019 r. oraz Komunikatu z dnia 7 grudnia 2017 r.

Komisja dyscyplinarna I instancji ustaliła następujący stan faktyczny sprawy.

W dniach od 31 lipca 2019 r. do 2 sierpnia 2019 r. M. G-M, wówczas pełniąca funkcję Drugiego Zastępcy Naczelnika (...) Urzędu w K., odbyła podróż służbową do M., celem wzięcia udziału w szkoleniu nt. „Rola przełożonego w przeciwdziałaniu zjawiskom niepożądanym w urzędzie, w tym mobbingowi, dyskryminacji, molestowaniu i konfliktom”. M. G-M delegowana została na przedmiotowe szkolenie przez Naczelnika (...) Urzędu w K. T. J. W celu odbycia podróży służbowej, w którą udała się 31 lipca 2019 r. pobrała samochód osobowy marki Hyundai i30 SW o numerze rejestracyjnym (...) (zwany dalej samochodem służbowym). Samochód służbowy wydany został Obwinionej zgodnie i na zasadach wynikających z Instrukcji określającej zasady korzystania i użytkowania środków transportu w urzędzie w K., stanowiącej załącznik do Zarządzenia Nr 16 Dyrektora urzędu w K. z dnia 19 kwietnia 2019 r. (zwanej dalej Instrukcją). Z zapisów papierowej ewidencji prowadzonej w celu rejestrowania korzystania przez pracowników (...) Urzędu w K. z samochodów służbowych wynika, iż stan licznika samochodu służbowego

w momencie pobrania przez M. G-M wynosił 81 779 km, natomiast w momencie zdania samochodu służbowego w dniu 5 sierpnia 2019 r. stan licznika wynosił 82 433 km. M. G-M, pismem z dnia 5 sierpnia 2019 r., zwróciła się do Dyrektora urzędu w K. z prośbą o zwrot środków prywatnych za zatankowanie na stacji benzynowej należącej do koncernu Orlen samochodu służbowego, pobranego w podróż służbową do M. z dnia 31 sierpnia 2019 r. Jako powód wystąpienia o zwrot środków M. G-M wskazała brak możliwości zapłaty udostępnioną jej kartą służbową za paliwo Pb 98, które zatankowała z powodu niewiedzy o obowiązku tankowania pobranego samochodu służbowego paliwem Pb 95; tankowanie, którego koszt wyniósł 212,54 zł opłaciła ze środków prywatnych.

Instrukcja stanowi, że środek transportu może być używany wyłącznie w celach służbowych - w zakresie objętym zgodą właściwego dysponenta. § 13 ust. 1 Instrukcji określa zasady obowiązkowego zdania pojazdu: środki transportu po zakończeniu ich użytkowania w danym dniu należy garażować lub parkować w miejscach do tego wyznaczonych, zastrzegając wyjątki, które wskazane zostały w § 13 ust. 2 Instrukcji: w uzasadnionych przypadkach, a w szczególności przy realizowaniu zadań poza godzinami pracy Izby, w dni wolne od pracy albo poza terenem województwa (...), na telefoniczny wniosek użytkownika środka transportu, dysponent może wyrazić doraźną zgodę na garażowanie lub parkowanie pojazdu w innym bezpiecznym miejscu. Dysponentem samochodu służbowego jest Naczelnik Urzędu w K.; w okresie lipca i sierpnia 2019 r. stanowisko to zajmował T. J., który też udzielił M. G-M zgody na wyjazd na szkolenie do M. samochodem służbowym.

Komisja Dyscyplinarna I instancji ustaliła, że M. G-M uzyskała zgodę na wyjazd na szkolenie samochodem służbowym, natomiast nie uzyskała zgody na parkowanie samochodu służbowego po zakończonej delegacji poza siedzibą M. Urzędu (...). Takiej zgody nie udzielił jej dysponent, tj. Naczelnik (...) Urzędu w K. T. J. ani pełniący obowiązki Naczelnika podczas nieobecności T. J. w pracy w dniu 2 sierpnia 2019 r. Pierwszy Zastępca Naczelnika J. P. O braku zgody dysponenta M. G-M. wiedziała. Delegacja zakończyła się 2 sierpnia 2019 r., po powrocie z M. do K. o godzinie 18.00. Po zakończeniu czynności służbowych o godzinie 18.00 2 sierpnia 2019 r. M. G-M. winna była odprowadzić samochód do garażu należącego do (...) Urzędu (...) w K. M. G-M. 2 sierpnia 2019 r. zakończyła delegację i podróż służbową samochodem służbowym, samochodu tego nie odprowadziła w wyznaczone miejsce garażowe lub parkingowe należące do (...) Urzędu (...) w K. Samochód służbowy został zwrócony dysponentowi 5 sierpnia

2019 r., jak stanowi wpis w ewidencji - o godz. 7.15. Komisja Dyscyplinarna I instancji stwierdziła, że okoliczności niniejszej sprawy nie wskazują na to, by M. G-M miała realizować zadania poza godzinami pracy urzędu, w dni wolne od pracy albo poza terenem województwa (...) ani też na to, że brak zdania samochodu służbowego uzasadniony byłby swoistym wyjątkowym zdarzeniem uniemożliwiającym zaparkowanie samochodu służbowego w wyznaczonym miejscu, co i tak nie zwalniałoby jej od obowiązku uzyskania doraźnej zgody dysponenta samochodu służbowego. M. G-M takiej zgody nie uzyskała i tym kontekście wszelkie jej działania polegające na przemieszczaniu się po godzinie 18.00 2 sierpnia 2019 r. samochodem służbowym oraz tankowanie tegoż pojazdu 3 sierpnia 2019 r. były nieuprawnione i jako takie nie powinny mieć miejsca. Wskazane zachowania M. G-M naruszyły obowiązujące wówczas przepisy prawa wewnętrznego, tj. § 3 ust. 1, § 4 pkt 1, § 5 ust. 1 pkt 4 i 5 oraz § 13 ust. 1 i 2 Instrukcji. Komisja Dyscyplinarna uznała, że pobierając 31 lipca 2019 r. samochód służbowy po raz drugi, M. G-M. miała obowiązek znać i stosować wiążące regulacje w tym zakresie.

Komisja Dyscyplinarna I instancji uznała, że nie jest w stanie stwierdzić jednoznacznie, jaką trasę w dniach od 31 lipca 2019 r. do 5 sierpnia 2019 r. pokonała Obwiniona samochodem służbowym, pobranym w dniu 31 lipca 2019 r. w związku z delegacją na szkolenie do ośrodka w M. Nie pozwala na to w szczególności brak możliwości zgromadzenia danych potwierdzających miejsca logowania telefonu komórkowego używanego przez M. G-M. Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. M. G-M. w dniach delegacji dysponowała dwoma numerami telefonów: posiadała ze sobą służbowy i prywatny telefon komórkowy. Sama Obwiniona nie wskazała również precyzyjne trasy, jaką pokonała samochodem służbowym w dniach pomiędzy 31 lipca 2019 r. a 2 sierpnia 2019 r., tj. w okresie przebywania na delegacji służbowej do M. Komisja nie wykluczyła możliwości zgubienia właściwego kierunku jazdy, w szczególności przy załamaniach pogody i objazdach spowodowanych robotami drogowymi, na co powoływała się Obwiniona w swych wyjaśnieniach, niemniej uznała, iż trasa jaką pokonała M. G-M w dniach od 31 lipca - 5 sierpnia 2019 r. - w tym na stację benzynową w S. - wynosząca łącznie 654 km, wskazuje, iż zasada celowości i gospodarności wyrażona nakazem optymalizacji pokonywanych odległości w czasie podróży służbowej, wyartykułowanym w § 4 pkt 1 Instrukcji została naruszona. W tym kontekście Komisja zauważyła, że jak wynika z zeznań świadka Z. D. - w momencie pobrania samochodu służbowego przez M. G-M, tj. w dniu 31

lipca 2019 r. pojazd był zatankowany do pełna. Cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, jak również doświadczenie życiowe, wskazują, że użycie samochodu służbowego dla podróży służbowej do M. przez M. G-M., zgodnie z regułami wyrażonymi wprost w Instrukcji, nie powodowałoby konieczności tankowania pojazdu; w przypadku zastosowania się Obwinionej M. G-M do zasad korzystania z pojazdów służbowych, nie doszłoby do nieuprawnionego nieoddania samochodu służbowego w dniu 2 sierpnia 2019 r. po zakończonej delegacji (niezaparkowania go w wyznaczonym miejscu na terenie (...) Urzędu (...) w K., niecelowego wyjazdu na stację benzynową w S. oraz zatankowania samochodu benzyną PB 98, zamiast benzyną PB 95, a tym samym nie doszłoby do nieuprawnionego wystąpienia o zwrot poniesionych kosztów prywatnych tankowania paliwem premium w wysokości 212,54 zł, co miało miejsce 5 sierpnia 2019 r. O tym, jaki rodzaj paliwa winien być tankowany do pobieranych samochodów służbowych, urząd w K. informował kilkakrotnie, a wytyczne te mieściły się w całym systemie uregulowań wewnętrznych, obowiązujących wszystkich bez wyjątku pracowników, którzy realizowali czynności służbowe przy wykorzystaniu tychże pojazdów, a zatem znajdujące się w aktach sprawy: Komunikat z dnia 7 grudnia 2017 r. czy wiadomość mailowa z dnia 19 marca 2019 r. są jedynie przykładem dróg przekazywania tych wytycznych. W świetle powyższego fakt naruszenia przez M. G-M. obowiązujących wytycznych dotyczących rodzaju paliwa tankowanego do samochodów służbowych wykorzystywanych do celów służbowych przez pracowników urzędu w K. jest niewątpliwy, aczkolwiek nie on przesądził o uznaniu Obwinionej za winną czynów opisanych w sentencji orzeczenia.

Zgodnie z art. 76 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, członek korpusu służby cywilnej jest obowiązany w szczególności przestrzegać Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa, racjonalnie gospodarować środkami publicznymi, rzetelnie i bezstronnie, sprawnie i terminowo wykonywać powierzone zadania. Bez wątpienia członek korpusu jest zobowiązany unikać takich zachowań, które podważałyby jego wiarygodność oraz powagę zajmowanego stanowiska służbowego. Niezwrócenie samochodu służbowego po zakończonym wykonywaniu czynności służbowych bez zgody dysponenta tego pojazdu z całą pewnością taką powagę narusza; zachowania mające miejsce w dniach od 3 do 5 sierpnia 2019 r., tj. garażowanie samochodu służbowego poza siedzibą urzędu skarbowego bez zgody dysponenta, zatankowanie samochodu służbowego złym paliwem w dniu 3 sierpnia 2019 r. i wystąpienie w dniu 5 sierpnia 2019 r. o zwrot poniesionych kosztów prywatnych

w kwocie 212,54 zł, w świetle okoliczności niniejszej sprawy, uznane zostało przez Komisję Dyscyplinarną I instancji jako szczególne lekceważenie obowiązujących reguł prawa wewnętrznego obowiązujących powszechnie pracowników objętych ich dyspozycjami.

Okoliczności podniesione przez Obwinioną, a w szczególności dotyczące zagubienia drogi i pobłądzenia w trasie z K. do M., a także w kierunku powrotnym z M. do K., złe warunki atmosferyczne, niewiedza o konieczności zatankowania do pobranego samochodu służbowego paliwa PB 95, zdaniem Komisji Dyscyplinarnej I instancji nie usprawiedliwiają nagannego zachowania Obwinionej i nie stanowią o wyłączeniu jej winy, a tym samym nie mają wpływu na wymiar kary dyscyplinarnej.

Z uwagi na powyższe okoliczności, Skład Orzekający nie miał wątpliwości, że Obwiniona M. G-M. dopuściła się naruszenia obowiązków członka korpusu służby cywilnej określonych w art. 76 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej, działając umyślnie i będąc świadomą wagi naruszonych norm. W ocenie Składu Orzekającego wnioskowana przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego kara upomnienia była karą adekwatną do stopnia zawinienia M. G-M.

Od powyższego orzeczenia odwołanie złożył w dniu 1 marca 2021 r. obrońca Obwinionej wnosząc o uniewinnienie od wszystkich stawianych jej zarzutów.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił następujące naruszenia przepisów postępowania oraz rażące błędy w ustaleniach faktycznych, które miały istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia.

1. Brak odniesienia się w sentencji orzeczenia do wszystkich zarzutów stawianych Obwinionej we wniosku o zarzutów, a w konsekwencji sprzeczność sentencji orzeczenia z jego uzasadnieniem w zakresie zarzutu nieuprawnionego korzystania z pojazdu służbowego. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zarzucił Obwinionej także nieuprawnione korzystanie z samochodu służbowego (pierwsze zdanie pierwszego zarzutu) oraz nieznaną sobie prawa wewnętrznego, (przede wszystkim Instrukcji), która miała doprowadzić w konsekwencji do naruszenia tego prawa przez Obwinioną (pierwsza część trzeciego zarzutu).
2. Naruszenie zasady określoności czynu, wobec przypisania Obwinionej naruszenia „w szczególności” wskazanych przepisów prawa wewnętrznego, co wskazuje na rzekome dopuszczenie się przez nią także innych naruszeń, bliżej nieokreślonych i nie wskazanych w sentencji orzeczenia, co jest niedopuszczalne w kontekście realizacji prawa obwinionej do obrony.

3. Arbitralne i dowolne, a w efekcie błędne ustalenie, iż Obwiniona nie uzyskała zgody na parkowanie samochodu służbowego po zakończonej delegacji poza siedzibą (...) Urzędu (...) i że o braku zgody dysponenta wiedziała, podczas gdy sam dysponent nie pamiętał nawet samego faktu rozmowy telefonicznej z Obwinioną (udowodnionej załączonymi bilingami rozmów), zaś faktyczne działania osób przełożonych w stosunku do Obwinionej i odpowiedzialnych za środki transportu podejmowane po 2 sierpnia 2019 roku (a raczej brak jakichkolwiek działań) wskazują na pełną świadomość tych osób co do prawidłowości postępowania Obwinionej, bowiem w przeciwnym razie w świetle obowiązków nałożonych na dysponenta pojazdu i jednostkę kontrolującą w Instrukcji, należałoby oczekiwać, że najpóźniej 5 sierpnia 2019 roku Obwiniona zostanie co najmniej wezwana do złożenia w tym zakresie stosownych wyjaśnień.
4. Nieuprawnione przyjęcie, że faktycznie błędny wniosek Obwinionej o zwrot środków własnych wydatkowanych na zakup paliwa w kwocie 212,54 zł stanowił sam w sobie przewinienie dyscyplinarne, w sytuacji gdy wniosek ten poddany jest właściwej kontroli następczej, fakt błędnego zatankowania pojazdu nie był przez Obwinioną nigdy ukrywany, sama wycofała zwarte we wniosku żądanie, a regulacje wewnętrzne powoływane przez komisję, przewidują za tego rodzaju błąd, „sankcję” w postaci braku zwrotu środków, a nie odpowiedzialność dyscyplinarną;
5. Całkowicie nieuprawnione przyjęcie, że okoliczności zewnętrzne, niezależne od Obwinionej które wpłynęły na ponadnormatywny przebieg pojazdu służbowego w trakcie podróży służbowej, a których zaistnienia komisja co najmniej nie jest w stanie wykluczyć, nie wyłączają zawinienia Obwinionej, podczas gdy stanowią one swoisty kontratyp wyłączający winę, a bez przypisania winy Obwinionej nie można pociągnąć jej do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Wobec podniesionych zarzutów szerzej omówionych w uzasadnieniu poniżej, wniósł o uniewinnienie Obwinionej od wszystkich stawianych jej zarzutów.

**Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej po przeprowadzeniu rozprawy
zważyła i ustaliła, co następuje.**

Zgodnie z § 34 rozporządzenia w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej, Wyższa Komisja Dyscyplinarna

Służby Cywilnej (dalej WKDSC) rozpatruje odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w I instancji, w granicach zarzutów podniesionych w odwołaniu.

Jako organ odwoławczy, WKDSC zobowiązana jest z urzędu, w pierwszej kolejności, do kontroli formalnej orzeczenia wydanego w pierwszej instancji.

W każdym postępowaniu prawnym podstawowe znaczenie ma kwestia jego dopuszczalności. Zgodnie z art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej postępowanie dyscyplinarne nie może być wszczęte po upływie 3 miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej, ani po upływie 2 lat od popełnienia tego czynu. Ponadto przepis ów stanowi, że jeżeli członek korpusu służby cywilnej z powodu nieobecności w pracy nie ma możliwości złożenia wyjaśnień, bieg trzymiesięcznego terminu nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia jego stawienia się do pracy.

Dyrektor urzędu w K. powziął wiedzę o możliwym naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej przez Obwinioną w dniu 19 sierpnia 2019 r. Z uwagi jednak na urlop wypoczynkowy Obwinionej w okresie od 19 sierpnia 2019 r. do 2 września 2019 r. bieg trzymiesięcznego terminu przedawnienia nie rozpoczął się. Ponadto z uwagi na nieobecności Obwinionej w pracy w dn. 18-20 września 2019 r., 2 i 4 października 2019 r. oraz w dn. 23-30 września 2019 r. bieg terminu ulegał zawieszeniu – w sumie na 13 dni.

Czyny, których popełnienie zarzucono Obwinionej miały miejsce w okresie pomiędzy 31 lipca a 5 sierpnia 2019 r. Postępowanie dyscyplinarne zostało wszczęte w dniu 6 grudnia 2019 r., a więc przed upływem 3 miesięcznego terminu od dnia powzięcia wiadomości i przed upływem 2 lat od popełnienia czynu. Z uwagi na powyższe WKDSC stwierdziła dopuszczalność prowadzenia postępowania w niniejszej sprawie.

WKDSC za słuszną uznała podniesioną w odwołaniu ocenę, że Komisja Dyscyplinarna I instancji nie odniosła się w sentencji orzeczenia do wszystkich zarzutów postawionych Obwinionej. Takim zarzutem jest zarzut nieuprawnionego korzystania z pojazdu służbowego. Wprawdzie uzasadnienie do orzeczenia pierwszoinstancyjnego świadczy o tym, że analizowano ten zarzut i ustalono stan faktyczny w powyższym zakresie, ale analiza ta nie znalazła swojego odbicia w sentencji orzeczenia. Z ustaleń tych wynika, że nie ma żadnych przesłanek aby zarzucić Obwinionej wykorzystanie samochodu służbowego w celach innych niż służbowe i brak jest dowodów pozwalających na zakwestionowanie wyjaśnień Obwinionej, że przejechany dodatkowo dystans był wynikiem pomyłki wynikającej

z trwających robót drogowych i niekorzystnych warunków meteorologicznych. W konsekwencji WKDSC uznała, że Obwiniona nie ponosi winy za przejechanie dodatkowego dystansu, przy czym należy zwrócić uwagę na fakt, iż związanych z tym dodatkowych kosztów nie poniósł pracodawca lecz Obwiniona.

Należy zwrócić uwagę, że winy nie można opierać na przypuszczeniach, lecz na dowodach. Przypuszczenia nie stanowią obiektywnej przesłanki umożliwiającej orzeczenie o winie. Komisje dyscyplinarne powinny przede wszystkim kierować się zasadą domniemania niewinności. Oznacza ona, że nie można wydać orzeczenia o winie nie tylko w przypadku przedstawienia dowodów w sposób jednoznaczny zaprzeczających twierdzeniom rzecznika dyscyplinarnego zawartym we wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, ale również w przypadku gdy twierdzenia te nie zostały dostatecznie udowodnione ze względu na występujące wątpliwości. Oznacza to, że udowodnienie winy musi być całkowite, pewne i wolne od wątpliwości. Z uwagi na powyższe WKDSC postanowiła uniewinnić Obwinioną od zarzutu nieuprawnionego wykorzystania samochodu służbowego tj. zarzutu naruszenia § 3 ust. 1, § 4 pkt 1, § 5 ust. 1 pkt 4 i 5 Instrukcji.

Kolejnym zarzutem nierozpatrzonym przez Komisję Dyscyplinarną I instancji jest zarzut nieznajomość prawa wewnętrznego. Rozpatrując ten zarzut WKDSC stwierdziła, że odmiennie niż w pierwszym przypadku, Komisja Dyscyplinarna I instancji nie poczyniła żadnych ustaleń w tym zakresie. Z kolei z wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wynika, że może chodzić o nieznajomość Komunikatu z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie tankowania samochodów służbowych. Jednak również i w tym przypadku nie przedstawiono dowodów na poparcie postawionej tezy. Dodatkowo w obu przypadkach nie wskazano jaki konkretnie obowiązek członka korpusu służby cywilnej poprzez ową domniemaną „nieznajomość” naruszyła Obwiniona. WKDSC postanowiła więc uniewinnić Obwinioną od zarzutu nieznajomość prawa wewnętrznego.

WKDSC podziela również stanowisko obrońcy Obwinionej co do niewłaściwego użycia w sentencji orzeczenia wyrażenia „w szczególności” co może sugerować uznanie Obwinionej za winną naruszenia innych przepisów wewnętrznych. Z uwagi na to, że w uzasadnieniu nie wymieniono żadnych innych przepisów wewnętrznych, które mogłyby naruszyć Obwiniona WKDSC uznała użycie tego wyrażenia za pomyłkę, która została skorygowana w sentencji niniejszego orzeczenia.

WKDSC przychyliła się również do poglądu Obrońcy Obwinionej

kwestionującego ustalenie Komisji Dyscyplinarnej I instancji że „błędny wniosek Obwinionej o zwrot środków własnych wydatkowanych na zakup paliwa w kwocie 212,54 zł stanowił sam w sobie przewinienie dyscyplinarne”. Po pierwsze Komisja Dyscyplinarna I instancji nie wskazała jaki przepis regulacji wewnętrznych swym czynem naruszyła Obwiniona. Za przepis taki nie można uznać zawartego w aktach sprawy komunikatu (str. 28). Po drugie należy wskazać, co zauważył również obrońca w swoim odwołaniu, że przekazywane pracownikom komunikaty zawierały informacje o konsekwencjach zatankowania niewłaściwego paliwa – tj. niezwracania środków za zatankowane, inne niż określone w wytycznych, paliwo. Dodatkowo zwraca uwagę sprzeczność w zakresie tego zarzutu pomiędzy sentencją – uznającą Obwinioną winną nieuprawnionego żądania zwrotu kwoty 212,54 zł, wydatkowanej na zakup benzyny bezołowiowej Pb 98 – a uzasadnieniem, w którym stwierdzono że „W świetle powyższego fakt naruszenia przez M. G-M. obowiązujących wytycznych dotyczących rodzaju paliwa tankowanego do samochodów służbowych wykorzystywanych do celów służbowych przez pracowników urzędów w K. jest niewątpliwy, aczkolwiek nie on przesądził o uznaniu Obwinionej za winną czynów opisanych w sentencji orzeczenia z dnia 17 marca 2021 r., wydanego do sprawy 1201-IKD. 117.4.2019” (str. 383).

W świetle powyższych ustaleń nie znajduje również uzasadnienia zarzut tankowania samochodu służbowego po upływie delegacji poza trasą racjonalnego przejazdu K-M w dniu 3 sierpnia 2019 r. WKDSC dając wiarę Obwinionej, iż przejechany dodatkowo dystans był wynikiem nieszczęśliwego zbiegu okoliczności dała również wiarę Obwinionej, że tankowanie samochodu służbowego w dniu 3 sierpnia 2019 r. (sobota) nie było swobodnym wyborem Obwinionej a skutkiem tego zbiegu okoliczności. W tym wypadku, niezależnie od okoliczności, które spowodowały konieczność tankowania Obwiniona mając świadomość, że samochód służbowy może być potrzebny od 5 sierpnia 2019 r. rano (poniedziałek) działała w interesie pracodawcy tankując samochód „do pełna” i w konsekwencji ponosząc koszty tego tankowania.

WKDSC nie podziela natomiast stanowiska odwołującego się, w którym zarzuca orzeczeniu Komisji Dyscyplinarnej I instancji „błędne ustalenie, iż Obwiniona nie uzyskała zgody na parkowanie samochodu służbowego po zakończonej delegacji poza siedzibą (...) Urzędu (...) i że o braku zgody dysponenta wiedziała”

Zgodnie z § 13 ust. 1 i 2 Instrukcji środki transportu po zakończeniu ich użytkowania należy garażować i parkować w miejscach do tego wyznaczonych,

chyba że użytkownik uzyska telefoniczną zgodę dysponenta tj. Naczelnika (...) Urzędu (...). Komisja Dyscyplinarna I instancji trafnie ustaliła, że Obwiniona o taką zgodę nie występowała i jej nie uzyskała. Świadczy o tym, znajdujące się w aktach sprawy, oświadczenie Naczelnika (...) Urzędu (...) T. J. (str. 193), w którym jednoznacznie stwierdził, że Obwiniona nie występowała do niego o zgodę na parkowanie samochodu służbowego po zakończeniu podróży do M. w dn. 2 sierpnia 2019 r. w miejscowości P. oraz, że takiej zgody nie udzielił. Potwierdził to również w zeznaniach złożonych podczas rozprawy 11 lutego 2021 r. (str. 352). Z kolei podczas rozprawy w tym samym dniu zastępujący w dniu 2 sierpnia 2019 r. Naczelnika (...) Urzędu (...) jego pierwszy zastępca J. P. zeznał, że Obwiniona nie występowała do niego o ww. zgodę. Nie był także informowany przez Naczelnika (...) Urzędu (...) o udzieleniu takiej zgody (str. 350). Również sama Obwiniona składając wyjaśnienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu 6 listopada 2019 r. nie wspomniała jakoby miała uzyskać zgodę ww. osób na parkowanie samochodu służbowego po zakończeniu podróży służbowej poza wyznaczonym miejscem. Poinformowała jedynie o takiej możliwości, jeszcze przed wyruszeniem w podróż służbową kierownika Referatu Sekretariat Z. D, zajmującego się m.in. wydawaniem kluczyków do samochodów służbowych i prowadzącego związane z tym ewidencje (str. 164). Nie był on jednak osobą upoważnioną do wydawania zgody na parkowanie samochodu służbowego poza wyznaczonym miejscem, co potwierdził w wyjaśnieniach złożonych Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w dn. 4 listopada 2019 r. (str. 119).

Biorąc pod uwagę powyższe postawiony Obwinionej zarzut naruszenia obowiązków członka korpusu służby cywilnej określonych w art. 76 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej poprzez niedochowanie określonej w § 13 ust. 1 i 2 Instrukcji procedury uzyskiwania zgody na parkowanie samochodu służbowego poza wyznaczonym miejscem należy uznać za prawidłowo udowodniony i nie budzący wątpliwości WKDSC. W związku z tym WKDSC utrzymała w mocy orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej I instancji w tym zakresie.

Pomimo tego, że WKDSC zmieniając orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej I instancji uniewinniła Obwinioną od większości zarzutów, utrzymując orzeczenie tylko w zakresie jednego postawionego jej zarzutu to utrzymała orzeczenie w zakresie wymiaru kary. Komisja Dyscyplinarna I instancji wymierzyła Obwinionej karę upomnienia, a więc najniższą w katalogu kar. Z uwagi na to WKDSC uznając Obwinioną za winną jednego z postawionych zarzutów nie miała możliwości korekty orzeczenia co do wymiaru kary.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszego orzeczenia Stronom oraz Szefowi Służby Cywilnej przysługuje odwołanie do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania Obwinionej sądu apelacyjnego – sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej.

Cezary Zaremba

Piotr Orzech

Maciej Tomczak

Jacek Woźniak

Anna Żółkowska